

УДК 811.111:378.018.43:34

С.М. РОМАНЮК,
*кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов № 2
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (м. Харків)*

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПЛАТФОРМ ТА ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ

Статтю присвячено аналітичному огляду сучасного стану електронних засобів дистанційного навчання іноземної мови. Систематизовано термінологію шляхом наведено чітких визначень таких понять, як дистанційна освіта, платформа дистанційного навчання, онлайн-сервіс. З метою проведення аналізу виокремлюється ряд найпопулярніших сучасних платформ дистанційного навчання (Moodle, Google Classroom, Sakai) та онлайн-сервісів (Busuu, LinguaLeo, Lang-8).

Ретельний аналіз основних функцій та особливостей зазначених платформ дистанційного навчання дозволив встановити, що усі з них підходять для розробки методики навчання іноземної мови, оскільки мають усі функції, які необхідні для забезпечення ефективного формування навичок та вмінь читання, говоріння, аудіювання та письма, а отже, вибір однієї з них повністю залежатиме скоріше від персональних вподобань кожного окремого викладача.

Усі три онлайн-сервіси мають значний дидактичний потенціал для організації самостійної роботи студентів, зокрема Busuu доречно рекомендувати для навчання говоріння, LinguaLeo – для розвитку навичок і вмінь аудіювання та читання, а Lang-8 – для навчання письма іноземною мовою.

Ключові слова: дистанційна освіта, платформи дистанційного навчання, онлайн-сервіс, навчання іноземної мови.

Бурхливий розвиток інформаційних технологій та приєднання України до Болонського процесу поставили нові вимоги перед вітчизняною системою освіти, які полягають у необхідності підвищення її якості, ефективності та доступності. Такі зміни, у свою чергу, сприяли появі у нашій країні нової форми навчання – дистанційної освіти.

До недавнього часу в Україні дистанційна форма навчання не знаходила широкого застосування, що можна пояснити низкою причин, зокрема недостатнім рівнем розвитку та розповсюдження інформаційно-комунікативних технологій. На сьогодні в нашій країні створено технічні передумови для запровадження та широкого використання дистанційного навчання, а Інтернет-ресурси користуються все більшою популярністю серед молоді, адже до їх переваг можна віднести легку доступність, безкоштовність, зручність у користуванні. Окрім того, відкриваються і нові можливості для вищих навчальних закладів, які розпочали запровадження так званих систем дистанційної освіти на базі сучасних платформ. Переваги очевидні як для студентів (доступність матеріалів у будь-який час, об'єктивність оцінки знань завдяки незалежності від викладача тощо), так і для викладачів (легкий облік студентів часто з можливістю їх персоналізації та розмежування прав доступу до навчальних матеріалів, зручне та швидке створення онлайн-курсів, полегшення контролю рівня знань через автоматизоване отримання результатів тестів тощо). Разом з тим особливої значущості набуває проблема вибору відповідної платформи дистанційного навчання, а також онлайн-сервісів, які будуть найефективнішими саме при навчанні іноземної мови. Про важливість згаданої проблеми свідчить всезростаюча кількість публікацій, присвячених різноманітним аспектам проблеми дистанційного навчання, зокрема і оглядові різноманітних систем дистанційного навчання та онлайн-сервісів [2; 3; 9], проте перелічені публікації охо-

плюють лише деякі з існуючих рішень та не беруть до уваги специфіку навчання саме іноземної мови, зокрема англійської. До того ж зазначена проблема ще й досі не розглянута на рівні дисертаційних досліджень, а тому очевидно, що її **актуальність** зберігається.

Мета статті полягає в проведенні порівняльного аналізу основних функцій та особливостей сучасних платформ дистанційного навчання та онлайн-сервісів задля визначення їх дидактичного потенціалу та, відповідно, виявлення найперспективніших з них в аспекті побудови методики дистанційного навчання англійської мови. Мета дослідження обумовила необхідність вирішення таких **завдань**: дати чітке визначення ключових понять – дистанційна освіта, платформа дистанційного навчання, онлайн-сервіс, масовий відкритий онлайн-курс; окреслити коло найпопулярніших сучасних платформ дистанційного навчання та онлайн-сервісів; порівняти особливості та основні функції відібраних платформ дистанційного навчання та онлайн-сервісів; спираючись на результати проведеного аналізу, визначити найперспективніші платформи та онлайн-сервіси для організації дистанційного навчання англійської мови.

Метод дослідження – порівняльний аналіз основних функцій та особливостей сучасних платформ дистанційного навчання та онлайн-сервісів та визначення їх дидактичного потенціалу.

Наукова новизна – робиться спроба визначити найперспективніші платформи дистанційного навчання та онлайн-сервіси для подальшої побудови методики дистанційного навчання англійської мови.

Об'єкт дослідження – сучасні платформи дистанційного навчання.

Предмет дослідження – основні функції та особливості названих платформ.

Отже, розпочнемо із визначення ключових понять з метою уникнення термінологічної плутанини у подальшому.

Відповідно до «Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні», запровадженої відповідною Постановою МОН України ще у 2000 р. [6], дистанційна освіта є формою навчання, що реалізується переважно через технології дистанційного навчання, які поділяються на педагогічні та інформаційні. Педагогічні технології дистанційного навчання відрізняються від традиційних, адже ґрунтуються на опосередкованому спілкуванні викладачів зі студентами, що здійснюється шляхом телекомунікаційного зв'язку та методології індивідуальної роботи студентів зі спеціальним чином підготовленими електронними матеріалами. Відповідно, інформаційні технології – це технології створення вищезгаданих матеріалів, їх передавання та збереження, а також організації і супроводу процесу дистанційного навчання через засоби телекомунікаційного зв'язку.

Платформу дистанційного навчання, у найбільш загальному вигляді, можна визначити як програмне забезпечення, яке уможливорює реалізацію педагогічних та інформаційних технологій дистанційного навчання шляхом автоматизації створення і отримання знань у системі дистанційного навчання, а також завдяки наявності засобів, необхідних для трьох основних користувачів – викладача, студента та адміністратора [8; 5]. Онлайн-сервіси (*online services*) являють собою Інтернет-ресурси, що надають різноманітну інформацію та послуги користувачам, включаючи й можливості їх онлайн-спілкування.

Платформи дистанційного навчання та онлайн-сервіси бувають комерційні та безкоштовні. Зокрема комерційні платформи мають низку переваг, а саме: функціональність, безпека, надійність, належний рівень підтримки користувачів, регулярні оновлення та нові версії, можливість налаштування, наявність технічної підтримки [1].

У нашому дослідженні ми зупинимося на безкоштовних платформах дистанційного навчання, що реалізуються на базі рішень *Open Source*. До них належать *ATutor*, *Claroline*, *Dokeos*, *LAMS*, *Sakai*, *Moodle*, *ILIAS*, *Google Classroom* та інші. Безперечними перевагами таких платформ є відсутність необхідності внесення плати за їх установку та подальше використання, значна географія розповсюдження по всьому світу, можливість внесення змін. До недоліків дослідники відносять: складність в обслуговуванні та технічній підтримці, а подекуди й повна відсутність згаданої підтримки. Тим не менш, переваги переважають недоліки, і в цілому платформи дистанційного навчання на базі рішень *Open Source* допомагають ефективно організувати навчальний процес.

Зважаючи на обмежений обсяг нашої статті та всезростаючу кількість платформ дистанційного навчання на базі рішень *Open Source*, охопити усі з них видається неможливим,

тому поміркованим кроком буде розглянути найперспективніші та найзручніші рішення з існуючих на сьогоднішній момент, до яких ми відносимо *Moodle*, *Google Classroom* та *Sakai*.

Платформу дистанційного навчання *Moodle* (*Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment*) просто не можливо не згадати, адже ця система австралійського розробника Мартіна Дугіамаса є однією з найпопулярніших у світі, використовується у більш ніж 100 країнах, а кількість її користувачів сягає більше 18 мільйонів осіб. На додачу до цього її можна вільно завантажити з мережі Інтернет. Платформа дозволяє створювати якісні дистанційні курси, її можливості аж ніяк не гірші за функціонал багатьох комерційних систем, до того ж її можна підлаштовувати під потреби певного навчального проекту та доповнювати новими сервісами. *Moodle* спроектовано з урахуванням досягнень сучасної педагогіки, а основний наголос робиться на взаємодії між студентами та широкому використанні обговорення. Інтерфейс програми простий, зручний та ефективний, дизайн має модульну структуру, яка легко модифікується, а мовні пакети, які можна підключати, дозволяють досягти повної локалізації (на сьогодні *Moodle* підтримує десятки мов, у тому числі й українську) [4]. Основні можливості платформи для викладачів включають: облік студентів із можливістю їх персоналізації та розмежування прав на доступ до навчальних матеріалів, створення та проведення онлайн-курсів, ведення звітності та статистики та навчання, контроль та оцінка рівня знань, анкетування та створення опитувальних матеріалів, можливість інтеграції з іншими інформаційними системами [10]. Студенти мають можливість редагувати свої облікові записи, додавати фотокартки та змінювати численні особисті дані, ознайомлюватися з нагадуваннями про події у курсі, завантажувати виконані завдання, переглядати результати проходження тестів та курсів, спілкуватися з викладачем через особисті повідомлення, форму та чат. Особливо зручною роботою робить доступність навчальних матеріалів (таких як тексти лекцій, завдання для самостійної роботи, додаткові матеріали у вигляді книжок тощо) та засобів для спілкування і тестування в режимі «24 на 7» [14].

Наступна платформа *Classroom* – нова розробка компанії *Google*, яка покликана полегшити роботу викладачів та зробити її ефективнішою. Він інтегрований з *Google Docs*, *Drive*, *Gmail* та є складовою спеціалізованого освітнього пакета *Google Apps for Education* разом з календарем, електронною поштою та іншими програмами [12]. За допомогою інтерактивного сервісу *Classroom* викладач зможе організувати комунікації зі студентами, швидко готувати завдання та проводити заняття. Під час розробки завдання викладач може скористатися опцією спільного доступу до документа, або ж опцією автоматичного створення копії для кожного студента, побачити, хто закінчив виконання завдання, а хто – ні, забезпечити зворотний зв'язок та поставити запитання студентами в режимі реального часу як в класі, так і поза його межами. Не можна не відзначити, що *Google Classroom* має декілька важливих переваг серед інших подібних рішень, а саме: по-перше, це перевірені часом сервіси, які об'єднано в межах однієї програми, по-друге, велика користувацька аудиторія [12]. Студенти в інтерактивному режимі мають можливість ознайомитися із завданнями та матеріалами, які з'являються в папках на *Google Drive*, а також із зауваженнями у файлах тестових завдань. Безпосереднє спілкування, як з викладачем, так і з одногрупникам, – ще одна корисна функція *Google Classroom* [12]. Усі згадані можливості вже свідчать на користь вибору згаданої системи, а її функціонал, незважаючи на відносно невеликий час існування платформи, аж ніяк не поступається вже існуючим лідерам ринку.

Ще одна з обраних платформ – *Sakai* – являє собою онлайн-систему організації навчального освітнього простору. У рамках *Sakai* користувачі можуть змінювати власні паролі та управляти ними, а адміністратори можуть створювати необмежену кількість користувачів. Можливості для викладачів включають в себе: налаштування почергової появи завдань, повідомлень або нових матеріалів курсу на основі фіксованих дат або активності учасників курсу, додавання матеріалів для групи або окремого студента, створення групи навіть поза межами курсів, перегляд оцінок студентів, створення різноманітних тестів та індивідуальних завдань, встановлення часу, коли студенти можуть отримати доступ до проходження тестів, та обмеження часу їх проходження [4]. Студенти також володіють цілою низкою найрізноманітніших опцій, зокрема: можливість самостійно записатися на курс, створювати особисті папки, в які вони можуть завантажувати файли та в які їм можуть завантажувати матеріали викладачі, використовувати пошук за темами форумів та докумен-

тів, виконувати тести декілька разів, отримувати оцінки за результатами тестів одразу ж після їх виконання [4]. На користь цієї платформи свідчить і той факт, що її використовує низка найбільших університетів світу, зокрема Стенфордський університет, Мічиганський університет та інші.

З точки зору навчання іноземної мови усі три проаналізовані платформи надають достатньо можливостей для ефективної організації процесу дистанційного навчання. Зокрема навички письма іноземною мовою добре розвиваються при використанні студентами чатів та форумів, де вони можуть спілкуватися як один з одним, так і персонально з викладачем. З'являється велика кількість можливостей для розвитку навичок аудіювання, оскільки студенти більше не прив'язані до очних занять та обмеженої кількості прослуховувань обмеженої кількості матеріалу. Перевірити якість виконання студентами такої самостійної роботи дуже легко, адже по проходженні певного матеріалу студентам можна запропонувати виконати тестові завдання з аудіювання під час яких після прослуховування аудіоматеріалів задану викладачем кількість разів вони повинні будуть відповісти за тестові питання. До речі, час на надання відповідей можна обмежувати, а результат, отриманий студентом, буде автоматично перевірений без залучення викладача з можливістю миттєвого ознайомлення студента з результатом тестування.

За допомогою розглянутих платформ можна забезпечити й ефективний розвиток навичок говоріння. Зробити це можна, запропонувавши студентам зробити аудіозапис власного мовлення (наприклад, переказ тексту або підготовлений монолог). По завершенні виконання завдання, студент має завантажити зроблений запис до платформи. Перевагою є те, що коло осіб, які матимуть доступ до завантаженого запису, може регулюватися, а тому отримувачем може виступати лише викладач, що, у свою чергу, позитивно впливає на процес формування означених навичок та вмій, адже в аудиторії студенти часто соромляться своїх одногрупників, а тому не розкривають свої можливості повною мірою.

Усі три платформи дистанційного навчання надають значні можливості для розвитку навичок та вмій читання, адже викладач може розміщувати велику кількість текстів та навіть цілі книжки, які студенти мають прочитати. Можливе також створення переліку питань з прочитаного матеріалу, або ж укладання тестів множинного вибору, спрямованих перевірити, чи було завдання виконане студентами. До того ж студенти можуть завантажити укладені ними словники за прочитаним матеріалом, що надає ряд вагомих переваг: по-перше, студентам більше не потрібно брати із собою важкі паперові матеріали (наприклад, зошити з виконаним завданням), а по-друге, укладений в електронному форматі словник є значно кориснішим та може з легкістю використовуватися студентами у майбутньому як цінний та зручний довідковий матеріал. Так само і викладачеві більше немає потреби збирати зошити та нести їх додому. Усю перевірку можна здійснити в електронному форматі, швидко й зручно, адже можна користуватися усіма перевагами електронної навігації по документу. До того ж у системах фіксується час завантаження виконаного студентом завдання, а тому викладач має змогу точно відстежити, хто зі студентів впорався із завданням вчасно.

Слід також зауважити, що згадані платформи можуть ефективно використовуватися і при навчанні студентів очної форми навчання, адже у системі можна розміщувати завдання для самостійної роботи студентів, а також отримувати виконані студентами завдання в електронному вигляді з фіксацією дати здачі та укладати й проводити різноманітні тести, що значною мірою може оптимізувати роботу викладача, зокрема шляхом позбавлення зайвої роботи з перевірки відповідей тесту, що найдоцільніше робити саме автоматично.

Розглянувши платформи, що мають значний потенціал для організації дистанційного навчання іноземної мови, звернемося до онлайн-сервісів, які можуть успішно застосовуватися з цією ж метою та ефективно доповнити систему дистанційної освіти. Зважаючи на обмежений обсяг нашої роботи, ми, спираючись на усне опитування студентів, обрали лише три найперспективніші онлайн-сервіси, а саме: *Busuu*, *Lingua Leo*, *Lang-8*.

Розпочнемо з *Busuu* [11], який є цілою онлайн-спільнотою з вивчення іноземних мов. Три основні принципи, на яких базується система: вчитися у носіїв мови, вчитися на автентичному матеріалі, вчитися безкоштовно. Кожен член спільноти виступає в ролі не тільки учня, але й вчителя, який допомагає бажаним засвоїти власну рідну мову. Онлайн-уроки виконані у простій та цікавій формі зі зрозуміло озвученими фразами, картинками, інтерак-

тивними вправами та можливістю взаємодіяти з іншими користувачами. Система має певні недоліки, зокрема незначну кількість граматичних вправ, через що не вийде добре вивчити граматику, до того ж кількість лексики є також обмеженою, а тому навряд чи вдасться здобути широкий словниковий запас. Проте є і переваги, які викладач може використати, порадивши студентам застосувати цей ресурс під час самостійної роботи, до них належать: добре розроблені вправи, спрямовані на заучування розмовних фраз та можливість спілкування з носіями мови, якої так часто бракує нашим студентам. Учасників-носіїв мови можна додавати у друзі, спілкуватися на різні теми та просити перевірити завдання. Усе це сприятиме розвитку навичок письма та читання.

Наступний онлайн-сервіс, який ми розглянемо, може допомогти студентам добре розширити словниковий запас, а також вдосконалити навички читання та аудіювання, адже *LinguaLeo* пропонує вивчати мову на матеріалах, що дуже цікаві для користувачів, зокрема: аудіокнигах, піснях, відеозаписах та текстах, які були розміщені на відкритих ресурсах або завантажені іншими учасниками [7]. Система ресурсу є зручною у користуванні: новий учасник розпочинає з виконання тесту на знання мови та заповнює список власних інтересів. На їх основі *LinguaLeo* укладає персональний план навчання, виконання якого в різних групах навичок користувач спостерігає в особистому кабінеті. Ресурс [7] має значну кількість переваг для студентів: великий вибір текстів, аудіо- та відеоматеріалів на різні теми та різних рівнів складності, зручний інтерфейс, читання з можливістю швидкого перегляду перекладу слова з подальшим його занесенням до словника, значний вибір граматичних курсів, корисний плагін для браузера, за допомогою якого можна читати тест з будь-якого сайту за методикою *LinguaLeo*, відмінна мобільна версія, що за функціоналом практично повністю дорівнює звичайній версії. Все це робить *LinguaLeo* чудовим ресурсом для самостійної роботи студентів, спрямованої на розширення словникового запасу та на подальший розвиток навичок та вмінь читання й аудіювання. Тим не менш, на відміну від попереднього ресурсу, цей онлайн-сервіс не надає можливості спілкування з носіями мови, що унеможлиблює розвиток навичок та вмінь письма і говоріння.

Онлайн-сервіс *Lang-8* [13] являє собою чудовий ресурс для розвитку навичок та вмінь письма. На сайті відсутні розважальні або ігрові елементи, ресурс розрахований на серйозно налаштованих та мотивованих людей. Користувачі можуть писати тексти іноземною мовою, яку вивчають, а потім їх перевіряє носій відповідної мови та виправляє усі помилки, які допустився виконавець. На сайті можна додавати друзів з переписки, вказавши, якою мовою має володіти друг. На *Lang-8* також можна знайти бажаних практикувати усне мовлення в *Skype*. Під час написання повідомлень студенти мають змогу розвинути цілу низку важливих навичок, зокрема: використання складних, не характерних для усного мовлення конструкцій, користування не тільки активним словниковим запасом, а й пригадування слів з пасивного словника, використання словників або довідників, обдумування слів та речень. Виправлені іншими учасниками – носіями відповідної мови повідомлення, які студенти будуть отримувати, виявлятимуть їх слабкі місця та дозволятимуть проводити роботу над помилками. Тим не менш, як і будь-який ресурс, *Lang-8* має і певні недоліки. Наприклад, деякі виправлення можуть бути помилковими, адже цілком зрозуміло, що середньостатистичний носій мови не ідеал і може бути недостатньо компетентним в граматиці, стилістиці тощо. Тим не менш, спілкування з носіями мови, на думку розробників проекту, все ж таки має більше переваг, ніж недоліків.

Отже, аналіз навіть такої невеликої кількості онлайн-сервісів дає змогу зрозуміти, що універсальний ресурс із самостійного вивчення мови, який би допомагав однаково добре розвинути навички та вміння аудіювання, говоріння, читання та письма, навряд чи існує. Кожен окремий сервіс концентрується на розвитку тих чи інших навичок й вмінь, і лише вдале поєднання ресурсів може забезпечити всебічну підготовку та ефективну організацію самостійної роботи студентів. Звичайно ж, провідне місце в системі дистанційного навчання відіграє викладач, від якого залежить вибраний вибір платформи дистанційного навчання, що стане основою для побудови відповідної методики навчання іноземної мови. Саме викладач може надати студентам поради з успішної організації їхньої самостійної роботи із використанням сучасних онлайн-ресурсів.

Висновки. У статті розмежовано поняття «дистанційна освіта», «платформа дистанційного навчання», «онлайн-сервіс» та виділено найперспективніші ресурси для побудови ефективної методики дистанційного навчання іноземної мови, зокрема платформи дистанційного навчання *Moodle*, *Google Classroom*, *Sakai* та онлайн-сервіси *Busuu*, *LinguaLeo*, *Lang-8*. Детальний аналіз трьох виділених платформ дистанційного навчання (*Moodle*, *Google Classroom*, *Sakai*) показав, що усі з них підходять для розробки методики навчання іноземної мови, оскільки мають усі функції, які необхідні для забезпечення ефективного формування навичок та вмінь читання, говоріння, аудіювання та письма, а отже, вибір однієї з них повністю залежатиме скоріше від персональних вподобань кожного окремого викладача. Онлайн-сервіси *Busuu*, *LinguaLeo*, *Lang-8* є корисними ресурсами для організації самостійної роботи студентів, проте жоден з них не є ідеальним, оскільки не забезпечує належного розвитку усіх необхідних навичок та вмінь. Проведений аналіз показав, що *Busuu* доречно рекомендувати для організації самостійної роботи з говоріння, *LinguaLeo* – для розвитку навичок і вмінь аудіювання та читання, а *Lang-8* – для навчання письма іноземною мовою. Ключовою фігурою в процесі дистанційного навчання іноземної мови є викладач, від рішення якого залежить вибір конкретної платформи дистанційного навчання та рекомендації певних онлайн-сервісів. Отримані дані засвідчують необхідність подальших досліджень щодо визначення способів організації дистанційного навчання іноземної мови, типів матеріалів, які можуть використовуватися у цьому процесі, та способів їх укладання.

Список використаних джерел

1. Басараба Н. Платформа дистанційного навчання Moodle та її використання в організації навчального процесу / Н. Басараба // Нова педагогічна думка. – 2013. – № 2. – С. 63–66.
2. Гладир А.І. Системи дистанційного навчання – огляд програмних платформ [Електронний ресурс] / А.І. Гладир, Н.В. Зачепа, О.О. Мотруніч. – Режим доступу: http://www.kdu.edu.ua/statti/Tezi/Tezi_2012/43.pdf. – Дата доступу: 06.01.2015.
3. Демида Б. Системи дистанційного навчання: огляд, аналіз, вибір / Б. Демида, С. Сагайдак, І. Копил // Комп'ютерні науки та інформаційні технології. – 2011. – № 694. – С. 98–107.
4. Дистанционные образовательные технологии: проектирование и реализация учебных курсов / [М.Б. Лебедева, С.В. Агапонов, М.А. Горюнова и др.]. – СПб.: БХВ-Петербург, 2010. – 336 с.
5. Дуніна І.М. Платформи дистанційного навчання в університетах Франції [Електронний ресурс] / І.М. Дуніна // Науковий вісник Донбасу. – 2011. – № 4. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2011_4_7. – Дата доступу: 08.01.2015.
6. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>. – Дата доступу: 08.01.2015.
7. Обзор LinguaLeo – онлайн сервиса для изучения английского языка [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://langformula.ru/lingualeo>. – Дата доступа: 08.01.2015.
8. Осадчий В.В. Система дистанційного навчання університету / В.В. Осадчий // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. – 2010. – № 5. – С. 214–225.
9. Сисоева С.О. Системи дистанційного навчання: порівняльний аналіз навчальних можливостей [Електронний ресурс] / С.О. Сисоева, К. П. Осадча. – Режим доступу: <http://www.universum.kiev.ua/attachments/article/234/url.pdf>. – Дата доступу: 06.01.2015.
10. Современные платформы для дистанционного обучения: широкий выбор, безграничные возможности [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://hrdocs.ru/poleznaya-informacziya/sovremennyye-platfomyi-dlya-distanczionnogo-obucheniya-shirokij-vyibor-bezgranichnyie-vozmozhnosti>. – Дата доступа: 08.01.2015.
11. Busuu – обзор онлайн-сервиса для изучения 12 языков [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://langformula.ru/busuu>. – Дата доступа: 08.01.2015.
12. Classroom – интерактивный сервис Google для учителей и учащихся [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.pcweek.ru/its/article/detail.php?ID=163279>. – Дата доступа: 08.01.2015.

13. Lang-8 – практикуем письменний англійський язык [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://langformula.ru/lang-8>. – Дата доступа: 08.01.2015.

14. Moodle [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moodle.org/>. – Дата доступу: 08.01.2015.

References

1. Basaraba, N. (2013). *Platforma dystantsijnoho navchannia Moodle ta ii vykorystannia v orhanizatsii navchal'noho protsesu* [Moodle distance learning platform and its possibilities in the organization of the teaching process]. *Nova pedahohichna dumka* [New Pedagogic Thought]. No 2, p. 63-66.

2. Hladyr, A.I., Zacheпа, N.V., Motrunich, O.O. (2015). *Systemy dystantsijnoho navchannia – ohliad prohramnykh platform* [Distance learning systems – an overview of platforms]. Access mode: http://www.kdu.edu.ua/statti/Tezi/Tezi_2012/43.pdf. Accessed: 06.01.2015.

3. Demida, B., Sahajdak, S., Kopyl, I. (2011). *Systemy dystantsijnoho navchannia: ohliad, analiz, vybir* [Distance learning systems: overview, analysis, choice]. *Komp'yuterni nauky ta informatsiini tehnologii* [Computer science and informational technologies]. No 694, p. 98-107.

4. Lebedeva, M.B., Ahaponov, S.V., Horiunova, M.A. (2015). *Distancionnye obrazovatel'nye tehnologi: proektirovanie i realizacija uchebnyh kursov* [Distance learning technologies: preparing and teaching courses]. St. Petersburg, BHV-Peterburg, 2010, 336 p.

5. Dunina, I.M. (2011). *Platformy dystantsijnoho navchannia v universytetakh Frantsii* [Distance learning platforms in French universities]. *Naukovyi visnyk Donbasu*, No 4, Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2011_4_7. Accessed: 08.01.2015.

6. *Kontseptsiia rozvytku dystantsijnoi osvity v Ukraini* [Distance learning development concept in Ukraine]. Access mode: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>. Accessed: 08.01.2015.

7. *Obzor LinguaLeo – onlajn servisa dlja izuchenija anglijskogo jazyka* [Overview of LinguaLeo – an online service for English language learning]. Access mode: <http://langformula.ru/lingualeo>. Accessed: 08.01.2015.

8. Osadchyi, V.V. (2010). *Systema dystantsijnoho navchannia universytetu* [University distance learning system]. *Naukovyi visnyk of Melitopol State Pedagogical University named after Bohdan Khmelnytsky*, No 5, p. 214–225.

9. Sysoyeva, S.O. (2015). Distance learning systems: a comparative analysis of teaching possibilities [Elektronnyi resurs]. Access mode: <http://www.universum.kiev.ua/attachments/article/234/url.pdf>. Accessed: 06.01.2015.

10. *Sovremennye platformy dlja distancionnogo obuchenija: shirokij vybor, bezgranichnye vozmozhnosti* [Modern distance learning platforms: great choice, unlimited possibilities]. Access mode: <http://hrdocs.ru/poleznaya-informacziya/sovremennye-platformy-dlya-distanczionnogo-obucheniya-shirokij-vyibor,-bezgranichnyie-vozmozhnosti>. Accessed: 08.01.2015.

11. *Busuu – obzor onlajn-servisa dlja izuchenija 12 jazykov* [Busuu – overview of the online service for learning 12 languages]. Access mode: <http://langformula.ru/busuu>. – Accessed: 08.01.2015.

12. *Classroom – interaktivnyj servis Google dlja uchitelej i uchashhihsja* [Classroom – Google interactive service for teachers and students]. Access mode: <http://www.pcweek.ru/its/article/detail.php?ID=163279>. Accessed: 08.01.2015.

13. *Lang-8 – praktikuem pis'mennyj anglijskij jazyk* [Lang-8 – let's learn English writing]. Access mode: <http://langformula.ru/lang-8>. Accessed: 08.01.2015.

14. Moodle Access mode: <https://moodle.org/>. Accessed: 08.01.2015.

Статья посвящена аналитическому обзору современного рынка электронных средств дистанционного обучения иностранному языку. Систематизирована терминология путем четкого определения таких понятий, как дистанционное обучение, платформа дистанционного обучения, онлайн-сервис. С целью проведения анализа выделяется ряд самых популярных современных платформ

дистанционного обучения (Moodle, Google Classroom, Sakai), а также онлайн-сервисов (Busuu, LinguaLeo, Lang-8).

Тщательный анализ основных функций и особенностей упомянутых платформ дистанционного обучения позволил установить, что все они подходят для разработки методики обучения иностранному языку, поскольку имеют все функции, которые необходимы для обеспечения эффективного формирования иноязычных навыков и умений.

Все три онлайн-сервиса имеют значительный дидактический потенциал для организации самостоятельной работы студентов, в частности Busuu целесообразно порекомендовать для обучения говорению, LinguaLeo – для развития навыков и умений аудирования и чтения, а Lang-8 – для обучения письму на иностранном языке.

Ключевые слова: дистанционное обучение, платформа дистанционного обучения, онлайн-сервис, обучение иностранному языку.

The article is devoted to the analytical review of the modern market of foreign language distance learning platforms. It systematizes terminology providing the definitions of such notions as distance learning, distance learning platform, online service. The author distinguishes a number of the most popular modern distance learning platforms (Moodle, Google Classroom, Sakai) and online services (Busuu, LinguaLeo, Lang-8) with the purpose of analyzing them. The online services under research have considerable capability for developing a methodology of foreign language teaching and organizing students' independent work.

Key words: distance learning, distance learning platform, online service, foreign language teaching.

Одержано 28.01.2016.